

1 Ein rættur roknskapur

1.1 Ein rættur landsroknskapur

Sambært § 10 í roknskaparkunngerðini setur gjaldstovan upp árligu landsroknskapirnar, við støði í góðkendum ársroknskapum hjá stovnum o.ø.

1.2 Leiðslan leggur fram ein rættvísandi roknskap

Tað er almenn fatan, at leiðslan hevur ábyrgdina av at leggja fram ein rættvísandi roknskap, sum gevur eina spegilmynd av, hvat slag av virki og virksemi talan er um.

1.3 Rættur og álítandi roknskapur

Sambært altjóða vegleiðing um grannskoðan og roknskap, ISA 500, er ein roknskapur rættur og álítandi, um skrásetingarnar lúka ávís roknskaparmál. Roknskaparmálini kunnu verða býtt sundur í tríggjar bólkar (í klombrum er tilvísing til ásetingar í roknskaparreglugerðini og oyðublaði EK 76). Teir báðir fyrstu bólkarir eru viðkomandi hvønn mánað, men triði bólkur er bert viðkomandi við árslok, tá ið ársroknskapurin verður gjørdur.

Bólkur 1 er viðkomandi, tá ið stovnsleiðarar hvønn mánað vátta roknskapir sínar. *Bólkur 2* er viðkomandi við árslok, og *bólkur 3* er viðkomandi í sambandi við roknskaparframløgu.

1. skrásetingarsløg og hendingar í einum roknskaparári:

- a) Veruligar hendingar (gyldighed) – skrásetingar og hendingar, sum eru bókaðar, eru veruligar og viðvíkja stovni e.l.
- b) Fullfíggjað (fuldstændighed) – allar skrásetingar og hendingar, sum skulu vera skrásettar, eru skrásettar (§§ 11 og 13 í rsk-kunngerð og pkt 3 í EK 76)
- c) Neyvleiki (nøjagtighed) – upphæddir og aðrar dátur, sum viðvíkja bókaðum skrásetingum og hendingum, eru bókaðar rætt
- d) Tíðaravmarkan (periodisering) – skrásetingar og hendingar eru bókaðar í røttum tíðarskeiði (§ 13 í rsk-kunngerð og pkt 5 í EK 76)
- e) Flokking (registrering) – skrásetingar og hendingar eru bókaðar á rættar kontur (§ 5 í rsk-kunngerð og pkt 4 í EK 76)

2. fíggjarstøðupostar við árslok:

- a) Eru til staðar (tilstedeværelse) – ognir, skyldur og eginognin eru til
- b) Ognarrættur og skyldur (rettigheder og forpligtelser) – stovnur e.l. eigur ognirnar og skyldurnar áliggja stovni e.l.
- c) Fullfíggjað (fuldstændighed) – allar ognir, skyldur og eginpeningur, sum eiga at verða skrásett, eru skrásett. (pkt 7 og 8 í EK 76)
- d) Virðisásetingar og uppbyti (værdiansættelse) – ogn, skyldur og eginpeningur eru við í roknskapinum við røttum upphæddum, røttum býti og eru tey hóskaði skrásett

3. roknskaparframløga og upplýsingar:

- a) Veruligar hendingar og rættindi og skyldur – hendingar, skrásetingar o.a. eru farin fram og viðvíkja stovni e.l.
- b) Fullfíggjað – allar upplýsingar, sum eiga at vera við í roknskapinum, eru tiknar við (ískoytistekstur í EK 76).
- c) Flokking og greidleiki – fíggjarligar upplýsingar eru hóskaði framlagdar og lýstar, og upplýsingarnar eru klárt bornar fram

- d) Neyvleiki og virðisásetingar – fíggjarligar og aðrar upplýsingar eru neyvar og hóskaði virðismettar.

Er talan um landsroknskaðin, skulu tær avgerðir, roknskaðin fyrir eina játtan fevni um, eisini vera samsvarandi:

1. Veittum játtanum.
2. Galdandi lógum og fyriskipanum.
3. Verandi avtalum og vanligum siði.

1.4 Ymisk tiltök fyrir at tryggja ein rættvísandi landsroknskað

Tá ið gjaldstovan sendir út skriv, har ið heitt verður á stovnar um:

- a) at ”seta av til tap móti debitorum”, er endamálið at tryggja pkt. 2 a) – tvs. at stovnar o.l. taka stöðu til, at skrásetta áognin er røtt, og at hon fer at verða goldin. Er vandi fyrir, at áognin ikki verður goldin, hevur stovnurin tikið við eina inntøku, ið ikki er ”verulig”.
- b) at ”tíðaravmarka lønir fyrir 2009”, er endamálið at tryggja pkt. 1 b) og 1 d) – at lønir, sum hoyra til ávíst fíggjarár – hóast lønarsáttmálar ikki eru komnir uppá pláss - eisini verða skrásettar á viðkomandi fíggjarár.
- c) at ”ferðaforskot skulu verða avroknað og goldin”, er endamálið at tryggja pkt. 1 b) og 1 d), umframt pkt. 2 a) – tvs. at ferðaútreiðslur verða skrásettar, verða skrásettar á rætt fíggjarár, og at áognin av útgoldnum ferðaforskotum er røtt. Haraftur er endamálið at tryggja, at ásettar reglur um uppgerð og avrokning av ferðaforskotum verða hildnar.
- d) at ”skráseta og leysgeva rokningar frá øðrum almennum stovnum”, er endamálið at tryggja pkt. 1 b) og 1 d), umframt pkt. 2 a). Er inntøkan hjá stovni ”a” verulig í t.d. 2009, er útreiðslan hjá stovni ”b” eisini verulig í 2009. Inntøka og útreiðsla eiga at verða tíðaravmarkað í sama fíggjarári. Ein slík inntøka eigur tí ikki við árslok at vera skrásett sum áogn á fíggjarstöðuni hjá stovninum, ið hevur sent øðrum eina rokning. Er ósemja um upphæddir ella nøgd, eigur ”tann fakturerandi stovnurin” at skriva út kreditnotu í sama fíggjarári.

1.5 Leikluturin hjá gjaldstovuni

Gjaldstovan ynskir at stuðla stovnsleiðslum o.ø. í royndum teirra at gera ein rættan roknskað fyrir einstøku fíggjarárin.

Hava tygum spurningar ella ivamál, setið tygum í samband við gjaldstovuna um hesi.

g.v.

Brynleif Poulsen